МАТЕРИЈАЛ ЗА НОВИНАРЕ
Београд, 18.03.2013.

Министарство здравља Републике Србије
Адреса*:* Немањина 22-26, Београд Тел: +381 11 3616 244 Факс: +381 11 2656 477
E-mail: vesti@zdravlje.gov.rs Web-site: www.zdravlje.gov.rs

Резултати хив пројекта Министарства здравља који се финансира из донације Глобалног фонда

Министарство здравља Републике Србије успешно је завршило спровођење једног од два ХИВ пројекта, који су финансирани из донације Глобалног фонда за борбу против сиде, туберкулозе и маларије.

Пројекат је започео 1. јуна 2007. године, а трајао је до 31. маја 2012. године и спроводио се у 42 општине у Републици Србији (Суботица, Нови Сад, Сомбор, Сремска Митровица, Вршац, Панчево, Кикинда, Бела Црква, Беочин, Инђија, Бачка Паланка, Зрењанин, Шабац, Ваљево, Београд, Крагујевац, Ниш, Врање, Пожаревац, Крушевац, Лесковац, Смедерево, Лозница, Краљево, Чачак, Нови Пазар, Зајечар, Пирот, Ћуприја, Бор, Ужице, Књажевац, Прокупље, Параћин, Неготин, Лозница, Нови Кнежевац, Апатин, Костолац, Горњи Милановац, Обреновац и Бујановац).

У реализацију овог великог Пројекта биле су укључене 52 организације и институције, међу њима здравствене установе (клинике за инфективне болести, психијатријске клинике, опште болнице и здравствени центри, домови здравља, институти и заводи за јавно здравље), установе за извршење кривичних санкција, домови за децу без родитељског старања, невладине организације које спроводе теренске превентивне програме, удружења особа које живе са ХИВ-ом, верске организације и други.

Сви циљеви пројекта су успешно остварени, што је и донатор потврдио дајући као коначну оцену "А 1", што је највећа оцена за резултате пројекта финансираног из њихове донације.
Укупан број особа обухваћених пројектним активностима је био **102.152**. Током пројекта организована су **123** различита програма обуке на којима је едуковано **2.540** учесника.

У реализацији превентивних активности кроз овај Пројекат, био је укључен не само систем здравствене заштите, већ и удружења грађана која најлакше могу да дођу до циљних популација, које су под повећаним ризиком од ХИВ-а, а врло често су „невидљиве“ и тешко доступне. Када су у питању људи који живе са ХИВ-ом, пројектом је обухваћено више од половине оних који знају да имају ХИВ и допринео да се они оснаже, у смислу активног учествовања у напорима које улажемо у побољшање квалитета њиховог живота, али и у борбу

против стигме и дискриминације коју наше друштво још увек показује.

Пројекат је био фокусиран на популације под повећаним ризиком од ХИВ-а:
- инјектирајуће кориснике дрога (ИКД)
- мушкарце који имају сексуалне односе са мушкарцима (МСМ)
- особе које се баве сексуалним радом (СР)
- младе Роме и друге маргинализоавне младе
- затворенике и малолетне починиоце кривичних дела
- децу и младе у институцијама социјалног старања, као и
- особе које живе са ХИВ-ом.

Кроз истраживања која су у оквиру Пројекта реализована, на најбољи начин смо сагледали природу наше епидемије ХИВ-а, као и потребе и праве начине да се превентивно ради са вулнерабилним популацијама. Истраживање о знањима, ставовима и понашању грађана Србије, показала су нам да грађани све више знају како се ХИВ преноси, а како не, као и да је кондом једина заштита од овог вируса.

Поред тога, став према особама које живе са ХИВ-ом је више позитиван него негативан. Захваљујући кампањама, као и великој подршци медија, број оних који су се одлучили на саветовање и тестирање на ХИВ је порастао. Све ово је омогућило да се епидемија ХИВ-а код нас држи под контролом, а преваленција ХИВ-а како у општој, тако и у популацијама које су под повећаним ризиком је ниска.

Данас се оболели од сиде у Србији могу, осим у Београду, лечити и у Нишу, Новом Саду и Крагујевцу. Из донације Глобалног фонда, за реконструкцију VI одељења Инфективне клинике у Београду, издвојено је око **130.000 евра**. Реконструисана је клиника, замењени су сви прозори и врата и инсталирана је рачунарска мрежа са софтвером за евиденцију и праћење пацијената на терапији. Поред овога, издвојено је и око **300.000 евра** за набавку апарата за праћење резистенције на терапију, као и различитих тестова којима се прати успешност спровођења терапије код ових пацијената. За набавку различите опреме и инвентара за три инфективне клинике, у Новом Саду, Нишу и Крагујевцу издвојено је око **160.000 евра.**

Глобални фонд за борбу против сиде, туберкулозе и маларије је међународни фонд који је основан 2002. године са циљем управљања и додељивања финансијских средстава свим земљама у развоју, која ће омогућити стабилан и трајан допринос у превенцији, дијагностици, лечењу и праћењу ове три болести. Средства се прикупљају из различитих извора – од влада држава, цивилног друштва, приватног сектора, друштвених предузећа, добротворних организација и појединаца. Од 2003. године, Глобални фонд је Републици Србији донирао средства за борбу против ХИВ-а, а од 2004. године уложио је и средства за борбу против туберкулозе. До данас је за борбу против ове две болести Глобални фонд уложио око **20 милиона долара**. Укупна вредност донације за реализацију овог успешно завршеног петогодишњег Пројекта за превенцију ХИВ-а је била преко **12 милиона долара.**

Република Србија ће, до јуна 2014. године, реализовати још један пројекат за ХИВ у укупној вредности донације преко **10 милиона долара**. Ова донација и напори које сама држава улаже одговор државе на ХИВ су пример мултисекторске сарадње која поред Министарства здравља укључује и друга министарства, агенције УН, међународне, невладине и верске организације, здравствене институције, као и казнено-поправне заводе и домове за децу лишену родитељског старања јер је, што је битно да напоменемо, ХИВ више од здравственог проблема.